

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

Силабус навчальної дисципліни
«Клінічна патофізіологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4,0 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології ім. В.В. Підвисоцького. м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4а (Головний корпус ОНМедУ),
Викладач(-і)	Проф. Вастьянов Р.С. Проф. Котюжинська С.Г. Доц. Поспелов О.М. Доц. Лапшин Д.Є. Доц. Бабій В.П. Доц. Остапенко І.О. Асист. Кірчев В.В. Асист. Сарахан В.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: 0976896486 Очні консультації: Відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді кафедри E-mail: patfiz@onmedu.edu.ua , https://t.me/patfizonmedu , https://www.facebook.com/groups/1931771850426027 , @patfiz.onmedu

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – загальні закономірності функціонування організму хворої людини, котрі виникають на різних рівнях організації живого організму в цілому та визначають механізми виникнення, розвитку хвороби, її завершення та наслідків.

Мета дисципліни: метою вивчення навчальної дисципліни «Клінічна патофізіологія» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань і розуміння концептуальних основ загальних закономірностей розвитку патології; здатності трактувати основні поняття загальної нозології, інтерпретувати причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях; забезпечує фундаментальну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності лікаря.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Знання основних етіологічних чинників захворювання людини, їх взаємозв'язків із чинниками

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

ризик у захворювання людини та вміння інтерпретувати лінійні та просторові «хибні кола» патогенетичних механізмів при розвитку запальних та дистрофічних захворювань людини.

2. Грунтовні знання з усіх питань стосовно етіології, патогенетичних та саногенетичних механізмів типових патологічних процесів та розуміння основних шляхів їх фармакокорекції з урахуванням патогенетичної складової кожного захворювання.
3. Грунтовні знання з патогенетичних механізмів коморбідних захворювань в організмі людини за умов імунної дисфункції, розуміння первинних та вторинних зламів резистентності організму хворої людини.
4. Формування певного обсягу знань з питань виникнення і розвитку типових патологічних процесів та їх моделювання, розуміння шляхів фармакокорекції основних захворювань людини і створити базу, що визначає професійну компетентність і загальну ерудицію лікаря.
5. Застосовувати теоретичні знання з нозології, патофізіології клітини, типових порушень обміну речовин, типових патологічних процесів у дослідженнях питань етіології і патогенезу, проявів та наслідків порушень діяльності функціональних систем (органів) і найпоширеніших хвороб людини.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- причини і механізми розвитку типових патологічних процесів;
- причини і механізми розвитку типових порушень обміну речовин;
- кількісні та якісні зміни клітин системи крові;
- основні порушення серцево-судинної системи, системи дихання, травлення, функціонування печінки та нирок;
- причини і механізми порушень функціонування регуляторних систем (ендокринної та нервової);

Вміти:

- інтерпретувати причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань;
- аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях;
- виявляти ознаки типових патологічних процесів у пацієнта, оцінювати стан функцій різних органів та систем.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: пояснення, бесіди, мультимедійні презентації, розв'язування задач, усне опитування, тестування тощо.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до семінарських занять, підготовка доповідей;

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Запалення. Основні компоненти запального процесу. Особливості судинної

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

реакції, ексудації та еміграції лейкоцитів. Патологічні принципи протизапальної терапії.

Тема 2. Алергія. Загальна характеристика алергічних реакцій. Природа алергенів. Принципи виявлення алергії. Роль алергій в трансплантації. Види та механізми десенсибілізації. Принципи та лікування алергічних реакцій.

Тема 3. Типові порушення обміну речовин: механізми гіпер-та дегідратації. Принципи терапії набряків. Характеристика ацидозів та алкалозів, основні лабораторні критерії та механізми виявлених порушень в організмі хворого.

Тема 4. Клінічна патофізіологія екстремальних станів: шок, колапс, кома. Патофізіологічні основи профілактики і терапії шоку. Роль порушень гомеостазу в патогенезі коми. Принципи терапії коми.

Тема 5. Клінічна патофізіологія червоної крові: зміни загального об'єму, анемії та еритроцитозу. Патогенетична характеристика класифікацій анемій для аналізу їх проявів. Принципи профілактики та лікування анемії.

Тема 6. Визначити типові порушення в системі білої крові: лейкоцитоз, лейкопенія, гемобластоз, лейкоз. Аналіз механізму розвитку і причин зрушень клітинного складу «білої крові» та їх клінічні наслідки; патогенетичні принципи діагностики лейкозів, особливості результатів терапії та трансплантації кісткового мозку.

Тема 7. Сучасні уявлення про механізми пошкодження шлунково-кишкового тракту. Принципи профілактики та лікування виразкової хвороби. Патогенетичні механізми розвитку гострого панкреатиту. Місцеві та системні зміни в патогенезі панкреатичного шоку та їх обґрунтування.

Тема 8. Сучасні уявлення про патогенетичні механізми порушень нервової системи. Моторні та сенсорні розлади, їх етіологічно-патогенетичні особливості, основні принципи патогенетично обумовленої фармакологічної корекції. Поняття про детермінанту патологічного процесу в нервовій системі, генератор патологічно підсиленого збудження та системно-антисистемні механізми регуляції при формуванні патології нервової системи.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Патофізіологія: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Н. Зайко, Ю.В. Биць, М.В. Кришталь та ін.; за ред. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталю. — 6-е вид., переробл. і допов. - 2017. - 736 с.
2. Патофізіологія: підручник / Ю.В. Биць, Г.М. Бутенко, А.І. Гоженко та ін.; за ред. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталю. — 5-е вид., виправл. — К.: ВСВ «Медицина» - 2015. — 752 с.
3. Патофізіологія: в 2 т. Т2. Патофізіологія органів і систем / О.В. Атаман — Вінниця: Нова книга, 2016. — 448 с.

Додаткова:

1. Патофізіологія: підручник / за ред. М.Н.Зайка, Ю.В.Биця, М.В.Кришталю. — К.: Медицина - 2015. — 752 с.
2. Патофізіологія: в 2 т. Т1. Загальна патологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Атаман — Вінниця: Нова книга, 2012. — 592 с.
3. Pathophysiology: textbook / N.V. Krishtal, V.A. Mikhnev, N.N. Zayko et al. — 3rd edition - K.: «Medicine» - 2019. — 656 p.
4. Robbins Basic Pathology / V. Kumar, A. Abbas, J. Aster - 10th edition - Elsevier — 2017. - 952 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. https://info.odmu.edu.ua/chair/pat_physiology/ - інформаційний ресурс кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

2. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до семінарських занять, підготовка доповідей;

Самостійна робота здобувачів полягає в опрацюванні матеріалу, а також в підготовці до виконання та захисту практичних робіт, підготовки до поточних та підсумкового контролю, виконанні тренувальних тестів, пошуку інформації з літературних джерел і мережі Internet.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.